

територіальна громада, так і суб'єкти місцевого самоврядування виконують державні обов'язки, пов'язані з їх компетенцією.

3. Органи влади в управлінні дотримуються принципів незалежності (децентралізації).

4. Запровадження нагляду в діяльності органів місцевого самоврядування може відбуватися лише через законодавчо встановлені форми, що забезпечують збереження незалежності прийняття рішень органами місцевого самоврядування.

Перспектива бюджетної децентралізації має велике значення для розвитку територіальних громад в Україні, зокрема після перемоги України та повернення до мирного життя.

З метою сприяння зростанню та розвитку територіальних громад, вкрай важливо запровадити комплексні програми, спрямовані на відновлення зруйнованих громад та сприяння збалансованому розвитку тих, які залишаються відносно неушкодженими від наслідків війни з російськими окупантами. Крім того, наступним кроком є визначення передачі повноважень і фінансових ресурсів від державних органів до органів місцевого самоврядування, а також побудова ефективної системи організації влади на регіональному рівні в Україні. Впровадження принципів субсидіарності та фінансової автономії в місцевому самоврядуванні є обов'язковим. Для досягнення цих цілей у майбутньому необхідно здійснити інституційну реструктуризацію державного управління шляхом перерозподілу повноважень, ресурсів і відповідальності між державними установами та органами місцевого самоврядування. Все це, як наслідок, означатиме, що органи місцевого самоврядування, в тому числі територіальні громади, повинні відігравати значну роль у загальному державному управлінні в цілому та соціальному розвитку регіонів зокрема.

Література:

2. Місцеве самоврядування в Україні: сучасний стан та основні напрями модернізації : наук. доп. / ред.кол.: Ю.В. Ковбасюк, К.О. Ващенко, В.В. Толкованов та ін.; Національна академія державного управління при Президентові України. Київ. 2014. 128 с.

3. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text> (дата звернення: 10.12.2023).

4. Матеріали сайту Forbes. URL: <https://forbes.ua/news/zelenskiy-pidpisav-zakon-yakiy-polegshitvidbudovu-pislya-viyni-21032022-4859> (дата звернення: 10.03.2023)

Дмитришин Б.В.

кандидат економічних наук, доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

WEB-ОРІЄНТОВАНА СИСТЕМА ПІДТРИМКИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ MOODLE

Невід'ємною і важливою частиною сучасних процесів є комп'ютеризація освіти. Інформатизація навчального процесу охоплює всі ступені освіти і передбачає серед іншого оснащення навчального закладу новітнім комп'ютерним обладнанням та програмним забезпеченням.

Інформаційно-навчальні ресурси та навчальні портали вже давно стали ефективним інструментом як для підтримки наочного навчання, так і для перевірки засвоєних знань і самонавчання. Разом з тим в умовах військових дій, карантину та інших форс-мажорних обставин ще більш актуальним є web-орієнтоване програмне забезпечення для підтримки навчального процесу, головною складовою якого є системи дистанційного навчання.

Зазвичай для цих цілей дистанційної освіти використовуються веб-портали, що розгортають на базі CMS – систем управління контентом. Коло таких систем вельми різноманітне – від OpenSource продуктів, таких як Drupal, Wordpress, Joomla, MODx, до дорогих комерційних систем, від систем зі стандартним функціоналом до спеціально розроблених і адаптованих до потреб конкретних споживачів.

Крім цього до складу веб-порталу може входити система управління навчальними матеріалами (LCMS – Learning Content Management Systems). Наприклад: Atutor, Claroline, Dokeos, Moodle, Sakai і т. і. Ці системи мають добре розвинену систему технічної підтримки та локалізації. Також для підтримки роботи навчального порталу можуть широко використовувати різноманітні web-сервіси – від звичайних до хмарних [1].

За функціональним призначенням web-сервісів виділяють: сховища файлів, сервіси для створення/зберігання презентацій, анкет та опитувань, проведення тестування, сервіси для створення віртуальних класів (Google Classroom) та дидактичних ігор, ментальних карт, «хмари слів», платформи для власних сайтів і блогів та інше [2, с. 40].

На сьогоднішній час в Україні найбільш популярною системою дистанційної освіти є Moodle. Це програмне забезпечення використовується більш ніж у 100 країнах різноманітними типами закладів освіти – від шкіл та курсів до університетів і академій [3]. З успіхом застосовується платформа Moodle і у Центральнотраїнському національному технічному університеті [4].

Moodle відноситься до вільнорозповсюджуваних продуктів (OpenSource) та створена за принципом «загальної відкритої ліцензії» (General Public License – GPL). Але за своїми можливостями система успішно конкурує з відомими комерційними системами управління навчальним процесом.

Moodle насправді є аббревіатурою Modular Object-Oriented Dynamik Learning Environment, що означає модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище. Воно дозволяє будь-якій людині дистанційно, за допомогою Інтернету, оволодіти навчальним матеріалом та самій створювати дистанційні курси і проводити навчання на відстані. Цей програмний продукт повністю відповідає стандартам інформаційних освітніх систем SCORM (Sharable Content Object Reference Model) та має наступні характеристики [3]: адаптивність; довговічність; доступність; інтеропераційність; багаторазове використання.

Система управління навчальними ресурсами Moodle побудована на основі web- та клієнт-серверних технологій, що забезпечує достатній рівень незалежності від типу програмного забезпечення, операційної системи та апаратного забезпечення учасників навчання.

Основний елемент Moodle – навчальний курс. Він складається з навчальних матеріалів, засобів їх зберігання і доставки та засобів організації, контролю та обліку діяльності навчаних. До вмісту курсу може належати довільна кількість ресурсів – веб-сторінки, електронні книги, файли, презентації, каталоги, посилання. В залежності від вимог до створюваних курсів в Moodle існує три типи форматів курсів: структура (навчальні модулі без прив'язки до календаря); календар (навчальні модулі, прив'язані до календаря); форум. Також в системі міститься значна кількість інтерактивних елементів, які забезпечують активну взаємодію між учасниками навчання, а саме анкети, опитування, глосарій, тести та ін. [5, с. 85-111].

Для усіх елементів курсу можливе оцінювання, у тому числі і довільно створене викладачем. Усі оцінки можна передивитись на сторінці оцінок курсу, яка має налаштування за їх відображенням та групуванням.

Платформа містить понад 20 різновидів тестів, що є основним способом перевірки знань студентів. Однак на практиці, для формування тестових завдань переважна більшість викладачів використовує лише 3-4 різновиди (з короткою відповіддю, з вибором однієї або декількох правильних відповідей, на обчислення, на встановлення відповідності) [4].

У Moodle передбачено додавання до курсу окремих активних елементів для організації самостійної роботи студентів. В роботі з елементами спільної роботи (Форум, Глосарій, Wiki та інші) на перший план виходить завдання організації співпраці, спілкування студентів і викладача у процесі формування нових знань. Інструменти контролю знань (Завдання, Тест, Лекція та інші) дозволяють оперативно визначати рівень засвоєння знань студентами та вносити корективи в навчальну діяльність [6, с. 197-198].

Переважає більшість навчальних закладів України має нагальну потребу у використанні сучасних засобів для управління інформаційними ресурсами. Такими засобами є web-орієнтовані комп'ютерні системи, зокрема система дистанційного навчання Moodle. Загалом ця система забезпечує найважливіші умови самореалізації особистості студентів вишів, які навчаються у зручному для себе темпі, в зручний час, в безпечному середовищі, маючи усі необхідні і достатні засоби навчання у вигляді електронного навчально-методичного комплексу.

Література:

1. Соціальні сервіси Веб 2.0 і Веб 3.0 у навчальній діяльності: нав. посіб. / Кадемія М.Ю., Козяр В.М., Кобися В.М., Коваль М.С. Вінниця : ТОВ «Планер», 2010. 230 с.
2. Франчук В.М., Галицький О.В. Використання хмарних сервісів у навчальному процесі. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць. К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. № 18 (25). С. 39-42.
3. Learning platform Moodle. URL: <https://moodle.org/> (дата звернення: 25.11.2023).
4. Система дистанційного навчання ЦНТУ. URL: <https://moodle.kntu.kr.ua/> (дата звернення: 25.11.2023).
5. Морзе Н.В., Глазунова О.Г., Мокрієв М.В. Методика створення електронного навчального курсу (на базі платформи дистанційного навчання Moodle 3): навч. посіб. К. : 2016. 240 с.
6. Железнякова Е. Ю., Зміївська І.В. Організація самостійної роботи студентів у системі Moodle. *Новітні комп'ютерні технології*. Кривий Ріг : Видавничий центр ДВНЗ «Криворізький національний університет». 2014. Том XII : спецвипуск «Хмарні технології в освіті». С. 194-203.

Дяків І. В.

здобувач другого (магістерського) рівня освіти

Яковенко Р. В.

кандидат економічних наук, доцент

Економіко-технологічний інститут імені Роберта Ельворті

м. Кропивницький, Україна

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ ТОВ «КАПРО ОЙЛ»

Структура фінансових ресурсів та об'єднання джерел фінансування у процесі формування фінансового потенціалу підприємства є важливішими, ніж наявні фінансові ресурси. Системний підхід, який буде покладений в основу формування та використання фінансового потенціалу підприємств, має бути орієнтований на забезпечення найвищого рівня фінансової безпеки. Це необхідно для своєчасного та швидкого пристосування підприємства до зовнішніх змін.

Розробка ефективного механізму управління фінансовим потенціалом підприємства набуває важливого значення за сучасних умов. Під ним необхідно розуміти цілеспрямовану систему, яка повинна керуватись, економічних, організаційних, управлінських, нормативних та регулюючих дій, інструментів, способів та технологій. Ці дії повинні активно впливати на процеси залучення, акумулювання та розподілу фінансових ресурсів за окремими